

Prednost hidroelektrana za Bosnu i Hercegovinu je to što one spadaju u kategoriju obnovljivih izvora energije, rečeno je to u Sarajevu ne redovnoj sesiji "Krug 99" o temi "Male hidroelektrane - velika šansa BiH" čiji su uvodničari bili su Tarik Kupusović, Slobodan Kovačina i Sabina Hadžiahmetović.

Kupusović je tom prilikom za primjer naveo Austriju ističući kako je riječ o zemlji s više od 5.000 malih hidroelektrana.

Podsjetio je kako su prije stotinu godina Austrija i BiH bile dio jedne imperije, te da je u to vrijeme počeo razvoj hidroenergetike u Bosni i Hercegovini. Ukazao je na prvu hidroelektranu koja je 1894. napravljena u Jajcu, dok je 1912. napravljena elektrana Kanal Una, u Bihaću.

"Do prije 100 godina, razvoj hidroenergetike u BiH, bio je ustvari kao i u Austriji. Austrija je ustvari to potpomagala. Sada Austrija ima više od 5.000 malih elektrana, a sve su one, ili većina, multifunkcionalne. Nisu samo kao proizvođači struje, nego i niz drugih svrha ispunjavaju. Pitanje je kako BiH može da, makar ide tim putem kojim je Austrija prošla posljednjih 100 godina. Da je sustigne trebat će mnogo vremena, ali ako BiH sada ima 60-tak malih elektrana, od toga još možda 20 u izgradnji, a Austrija 5.000 i nešto, ne može se uopće porediti kolike su perspektive i mogućnosti BiH u narednih pet, deset, 20 godina", rekao je Kupusović.

Kovačina, koji je čitav svoj vijek radio na projektima hidroelektrana u Energoinvestu, kazao je kako je nedavno objavio članak o historijskom razvoju izgradnje malih hidroelektrana, odnosno hidroelektrana uopće u BiH.

"Ideja mi je bila da upoznam mlade generacije koje dolaze i da na neki način imamo mogućnost da uporedimo i da kritički sagledamo današnji trenutak vezano za projektovanje i izgradnju malih hidroelektrana", rekao je Kovačina.

Podsjetio je kako se prvi period izgradnje malih hidroelektrana od 1878. do 1918. godine.

Dodao je kako se historija hidroenergetike u BiH, ustvari izgradnja malih hidroelektrana.

"Zlatni period, razvoja malih hidroelektrana u BiH je period od 1945. do 1955./56. Tada su napravljene najznačajnije male hidroelektrane i uopšte u oblasti hidroenergetike je puno tada urađeno", podsjetio je Kovačina..

Dodao je kako je od tada zamrla izgradnja malih hidroelektrana sve do 1996. godine.

"U samom pristupu, pripreme izgradnje tih malih hidroelektrana, načina finansiranja, izgradnje i tako dalje, tu ima određenih problema. Uglavnom se one rade po sistemu - izgradi, koristi i vrati. Međutim, fali jedna stepenica prije toga, a to je ono 'istraži energetske potencijal", rekao je Kovačina.

Hadžiahmetović, iz Instituta za hidrotehniku, podsjetila je kako je BiH, u procesu

pristupanja Evropskoj uniji prihvatila zakonsku legislativu EU. Stoga, naglasila je, BiH ima izuzetnu zakonsku legislativu kada je riječ o zaštiti voda i okoliša, a samim tim i projekti hidroenergije.

”Kroz strategiju upravljanja vodama Federacije BiH i vodoprivredni plan Republike Srpske, predviđa se i daje mogućnost ulaganja u hidroenergiju. S druge strane, imamo buduće finansijere, koji su voljni da ulažu u razvoj hidroenergije. Bitno je istaknuti da imamo jedan veliki projekat GIZ i USAID što realiziraju u proteklih nekoliko godina“, rekla je Hadžiahmetović.

Dodala je kako su u protekle dvije godine kroz ovaj veliki projekat na putu da izgrade kriterije za održivi razvoj hidroenergije u oblasti malih hidroelektrana.

”To znači, kako pomiriti sve interese i kako da ulažemo u razvoj hidroenergije u oblasti malih hidroelektrana, a da ne oštetimo okoliš“, rekla je Hadžiahmetović koja je podsjetila i na putovanja u Austriju tokom kojih su urađeni razgovori s nadležnim organima vlasti i stručnjacima.

Istakla je kako su tokom putovanja odabrani kriteriji koji će se u narednom periodu koristiti u projektovanju malih hidroelektrana.

Izvor: energetika.ba